

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет ветеринарної медицини
Кафедра епізоотології та паразитології

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

фахова вибіркова дисципліна 9

(Інфекційні хвороби птиці)

вибірковий

(обов'язковий / вибіркового)

Реалізується в межах освітньої програми

«Ветеринарна медицина»

(назва)

за спеціальністю 211 «Ветеринарна медицина»

(шифр, назва)

на другому (магістерському м-5) рівні вищої освіти

Суми – 2024

Розробник: О.І. Касяненко О.І., д.в.н., професор
завідувач кафедри епізоотології та паразитології
(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри епізоотології та паразитології (назва кафедри)	протокол від «05» червня 2024 року № 11	
	Завідувач кафедри	<u>О.І.</u> (підпис) Касяненко О.І. (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми Р.В. Петров Р.В.
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма

О.Л. Нечипоренко О.Л.
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана:

С.В. (ПІБ)
О.І. (ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Н.Т. (підпис) Надія Таракань (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 19.06. 2024 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	фахова вибіркова дисципліна 5 (Ветеринарне обслуговування тварин за видами)			
2.	Факультет/кафедра	Факультет ветеринарної медицини / кафедра епізоотології та паразитології			
3.	Статус ОК	Вибірковий компонент ОП			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)				
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	«Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»			
6.	Рівень НРК	7 рівень			
7.	Семестр та тривалість вивчення	10 семестр, 18 тижнів			
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5,0			
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні/семінарські	Лабораторні	
		-	-	44	
10.	Мова навчання	Українська			
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Завідувач кафедри, д.в.н., професор Касяненко О.І.			
11.1	Контактна інформація	Корп. 3, каб. 81, Тел.: +8(096) 069 09 02; viber +8(095) 615 39 02 oksana_kasjanenko@ukr.net			
12.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент пов'язаний із загальним цілями ОП та охоплює аспекти на яких ґрунтуються ветеринарні основи забезпечення ветеринарного обслуговування продуктивної птиці. Вивчення дисципліни посилює основний компонент «Етологія і благополуччя тварин» і надає додаткові поглиблені знання щодо ветеринарного супроводу птахівництва на основі комплексної оцінки системи ветеринарно-санітарних заходів у птахівництві та проведення діагностики, лікування та профілактики захворювань птиці в умовах виробництва.			
13.	Мета освітнього компонента	Метою освітнього компонента є формування у студентів здатності динамічно поєднувати знання, уміння, комунікативні навички, розв'язувати комплексні проблеми під час професійної діяльності та використовувати методи профілактики, діагностики, лікування продуктивної птиці за інфекційних хвороб та впроваджувати інноваційні технології у професійну діяльність.			
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми	Освітній компонент базується на основі вивчення ОК: Гігієна і санітарія, Етологія і благополуччя тварин, Генетика,			

	компонентами ОП	Фізіологія тварин
15.	Політика академічної доброчесності	Під час вивчення ОК не допускаються будь-які прояви академічної недоброчесності. При виявленні порушення академічної доброчесності (списування, академічний плагіат) виконане завдання не зараховується і направляється на повторне виконання. Інструментами протидії порушенням академічної доброчесності є системи Plagiarism check algorithm . У випадку виникнення порушень реагування відбувається відповідно до нормативної документації щодо академічної доброчесності учасників освітнього процесу в Сумському НАУ (https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/).
16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5093

**2.
РЕЗУЛ
ЬТАТ
И
НАВЧ
АННЯ
ЗА
ОСВІТ
НІМ
КОМП**

ОНЕТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Як оцінюється РНД
ПРН 6. Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології.	Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС. Полікритеріальна оцінка поточної роботи здобувачів вищої освіти: опитування теоретичних питань, оцінка рівня знань, продемонстрованих на лабораторно-практичних заняттях; тест множинного вибору; самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань самостійної роботи здобувачів вищої освіти (результати тестування, підготовка презентацій, презентаційна доповідь самостійно опрацьованого матеріалу). Враховується активність під час обговорення питань, що винесені на заняття; експрес-контроль під час аудиторних занять. Під час поточного і підсумкового контролю у процесі оцінювання ДРН враховуються підготовлені здобувачем та опубліковані наукові публікації у збірниках, які входять до фахових видань та/або матеріалів конференцій.
ПРН 7. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.	Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС. Полікритеріальна оцінка поточної роботи здобувачів вищої освіти: опитування теоретичних питань, оцінка рівня знань, продемонстрованих на лабораторно-практичних заняттях; тест множинного вибору; самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань самостійної роботи здобувачів вищої освіти (результати тестування, підготовка презентацій, презентаційна доповідь самостійно опрацьованого матеріалу). Враховується активність під час обговорення питань, що винесені на заняття; експрес-контроль під час

	аудиторних занять. Під час поточного і підсумкового контролю у процесі оцінювання ДРН враховуються підготовлені здобувачем та опубліковані наукові публікації у збірниках, які входять до фахових видань та/або матеріалів конференцій.
ПРН 8. Здійснювати моніторинг причин поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення довкілля відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.	Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС. Полікритеріальна оцінка поточної роботи здобувачів вищої освіти: опитування теоретичних питань, оцінка рівня знань, продемонстрованих на лабораторно-практичних заняттях; тест множинного вибору; самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань самостійної роботи здобувачів вищої освіти (результати тестування, підготовка презентацій, презентаційна доповідь самостійно опрацьованого матеріалу). Враховується активність під час обговорення питань, що винесені на заняття; експрес-контроль під час аудиторних занять. Під час поточного і підсумкового контролю у процесі оцінювання ДРН враховуються підготовлені здобувачем та опубліковані наукові публікації у збірниках, які входять до фахових видань та/або матеріалів конференцій.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література ¹
	Аудиторна робота			Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
Тема 1. Хвороби птиці вірусної етіології.			12	22	[4, 5, 9, 20]
Тема 2. Хвороби птиці бактеріальної етіології.			12	22	[8, 11, 12, 22, 24]
Тема 3. Мікози та мікотоксикози			10	20	[4, 19]
Тема 4. Альтернативні методи профілактики та лікування інфекційних хвороб птиці			6	20	[1, 2, 7, 11-18, 21, 25-27]
Тема 5. Санітарна обробка об'єктів птахівництва (дезінфекція, дезінсекція та дератизація) та контроль якості обробки.			6	20	[3, 9, 10]
Всього	150		46	104	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде)	Кількість	Методи навчання (які види навчальної діяльності)	Кількість
-----	-------------------------------------	-----------	--	-----------

¹ Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

	проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	годин	має виконати студент самостійно)	годин
ПРН 6. Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології.	Розповідь теоретичних питань, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, інструктаж. Лабораторно-практичні заняття в (навчально-науковій лабораторії ПЛР-діагностики, міжфакультетській навчально-науковій лабораторії електронної мікроскопії). Демонстрація методик проведення та результатів діагностичних досліджень, ілюстрація, спостереження. Використання технічних засобів навчання та проблемних ситуацій, екскурсії, заняття на виробництві, групові дослідження, використання навчальних та контролюючих тестів). Використання мультимедійних технологій, електронних таблиць, застосування методу аналізу конкретних ситуацій (case-study), діалогове навчання, півробітництво студентів (кооперація).	15	Робота з книгою, конспектами лекцій, навчально-методичною літературою (читання, переказ, виписування, конспектування, виготовлення таблиць, графіків, опорних конспектів). Ознайомлення з інформацією офіційних сайтів за темою заняття чи окремим питанням (інструкція з профілактики та ліквідації інфекційного захворювання). Запам'ятовування теоретичного матеріалу, спостереження. Студент повинен застосовувати методи навчання за характером логіки пізнання (аналітичний, методи синтезу, індуктивний метод, дедуктивний метод, традиційний метод). На основі вивченого і опрацьованого матеріалу самостійно генерувати думку під час теоретичного опитування, рішення ситуаційних завдань, диспутів, обговорень, бінарних занять, ділових та рольових ігор, групових досліджень). Використовувати мультимедійні технології, діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація).	35
ПРН 7. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних	Розповідь теоретичних питань, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, інструктаж. Лабораторно-практичні заняття в (навчально-науковій лабораторії ПЛР-діагностики, міжфакультетській навчально-науковій лабораторії електронної мікроскопії). Демонстрація методик проведення та результатів діагностичних	15	Робота з книгою, конспектами лекцій, навчально-методичною літературою (читання, переказ, виписування, конспектування, виготовлення таблиць, графіків, опорних конспектів). Ознайомлення з інформацією офіційних сайтів за темою заняття чи окремим питанням (інструкція з профілактики та ліквідації інфекційного захворювання). Запам'ятовування теоретичного матеріалу,	35

<p>процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.</p>	<p>досліджень, ілюстрація, спостереження. Використання технічних засобів навчання та проблемних ситуацій, екскурсії, заняття на виробництві, групові дослідження, використання навчальних та контролюючих тестів). Використання мультимедійних технологій, електронних таблиць, застосування методу аналізу конкретних ситуацій (case-study), діалогове навчання, півробітництво студентів (кооперація).</p>		<p>спостереження. Студент повинен застосовувати методи навчання за характером логіки пізнання (аналітичний, методи синтезу, індуктивний метод, дедуктивний метод, традуктивний метод). На основі вивченого і опрацьованого матеріалу самостійно генерувати думку під час теоретичного опитування, рішення ситуаційних завдань, диспутів, обговорень, бінарних занять, ділових та рольових ігор, групових досліджень). Використовувати мультимедійні технології, діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація).</p>	
<p>ПРН 8. Здійснювати моніторинг причин поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення довкілля відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.</p>	<p>Розповідь теоретичних питань, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, інструктаж. Лабораторно-практичні заняття в (навчально-науковій лабораторії ПЛР-діагностики, міжфакультетській навчально-науковій лабораторії електронної мікроскопії). Демонстрація методик проведення та результатів діагностичних досліджень, ілюстрація, спостереження. Використання технічних засобів навчання та проблемних ситуацій, екскурсії, заняття на виробництві, групові дослідження, використання навчальних та контролюючих тестів). Використання мультимедійних технологій, електронних таблиць, застосування методу аналізу конкретних ситуацій (case-study), діалогове навчання, півробітництво студентів (кооперація).</p>	<p>14</p>	<p>Робота з книгою, конспектами лекцій, навчально-методичною літературою (читання, переказ, виписування, конспектування, виготовлення таблиць, графіків, опорних конспектів). Ознайомлення з інформацією офіційних сайтів за темою заняття чи окремим питанням (інструкція з профілактики та ліквідації інфекційного захворювання). Запам'ятовування теоретичного матеріалу, спостереження. Студент повинен застосовувати методи навчання за характером логіки пізнання (аналітичний, методи синтезу, індуктивний метод, дедуктивний метод, традуктивний метод). На основі вивченого і опрацьованого матеріалу самостійно генерувати думку під час теоретичного опитування, рішення ситуаційних завдань, диспутів, обговорень, бінарних занять, ділових та рольових ігор, групових досліджень). Використовувати</p>	<p>36</p>

			мультимедійні технології, діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація).	
--	--	--	---	--

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
	Тематичне опитування	20 балів / 20 %	Щотижня
	Виконання завдань на лабораторно-практичних заняттях	20 балів / 20 %	Згідно з розкладу
	Тест множинного вибору	40 балів / 40 %	Впродовж 7-8 тижнів
	Доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни	20 балів / 20 %	Згідно з розкладу

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент ²	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ³
Тематичне опитування	<12 балів	12-15 балів	15-18 балів	20 балів
	Студент може відтворити тільки окремі фрагменти з курсу.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Виконання завдань на лабораторно-практичних заняттях	<12 балів	12-15 балів	15-18 балів	20 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшу частину завдань виконано з використанням на основі основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення лабораторно-практичних завдань. Виконання індивідуальних контрольних завдань значно формалізовано, відсутнє глибоке розуміння роботи	Студент засвоїв основний матеріал, та розуміє і виконує лабораторно-практичні завдання, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що	Здобувач реалізує теоретичний матеріал дисципліни при виконанні лабораторно-практичних робіт, здатен аналізувати та співставляти отримані результати на основі набутих з даної дисципліни знань, умінь,

² Зазначити компонент сумативного оцінювання

³ Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

			розглядалися з викладачем, але допускає незначну кількість неточностей.	практичних навичок
Тест множинного вибору	≤ 5 балів	6–9 балів	10–13 балів	14–15 балів
	Студент дає правильну відповідь на декілька питань ($\leq 33\%$ правильних відповідей).	Студент має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються і дає правильну відповідь на декілька питань (34–59% правильних відповідей).	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, і дає правильну відповідь на декілька питань (60–89 % правильних відповідей).	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, правильно дає відповідь на питання тесту (90–100 % правильних відповідей).
Оформлення та презентаційна доповідь самостійно опрацьованого матеріалу	< 9 балів	10-19 балів	20-39 балів	40–45 балів
	Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні. Студент не виконав самостійне опрацювання матеріалу.	Незважаючи на те, що програму дисципліни студент виконав, але окремі складові відсутні або недостатньо опрацьовані, студент працював пасивно.	Знає основні положення, що мають визначальне значення при виконанні самостійної роботи / індивідуальних завдань. Помилки у відповідях є не суттєвими.	Виконано усі вимоги, завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.

5.3.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усний зворотній зв'язок після вивчення тем 1–3, 6–7	3 тиждень
2	Письмовий зворотній зв'язок після вивчення тем 4–5	8 тиждень
3	Письмовий зворотній зв'язок від викладача під час роботи над лабораторно-практичними завданнями	Протягом 1 тижня після виконання
4	Усний зворотній зв'язок від викладача після доповіді з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни	Протягом занять

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Основні джерела

1. Закон України «Про ветеринарну медицину». Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1206-20#Text>
2. Ветеринарно-санітарні вимоги утримання птиці в особистих селянських господарствах. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0042-07#Text>
3. Ветеринарно-санітарні правила для птахівницьких господарств і вимоги до їх проектування. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0565-01#Text>.
4. Ветеринарно-санітарні правила для суб'єктів господарювання (підприємств, цехів) з переробки птиці та виробництва яйце продуктів, правил ветеринарно-санітарної експертизи яєць свійської птиці. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0849-01#Text>
5. Ветеринарно-санітарні правила для боєнь, забійно-санітарних пунктів господарств та подвірного забою тварин. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0121-04#Text>
6. Визначення чутливості мікроорганізмів до антибактеріальних препаратів. Методичні вказівки. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0167282-07#Text>
7. Державний реєстр ветеринарних препаратів, кормових добавок, готових кормів та преміксів [Електронний ресурс] – Режим доступу http://vet.in.ua/menu/drugs.php?id_drugtype=7
8. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення». Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>
9. Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів». Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-%D0%B2%D1%80#Text>
10. Інструкція «Ветеринарна дезінфекція, дезодорація, дезінсекція, дезінвазія, дератизація», схвалена та затверджена науково-методичною радою радою Державного департаменту ветеринарної медицини Міністерства аграрної політики України України, протокол № 3 від 11.01.2006 р.
11. Інструкція з проведення санітарної обробки - дезінфекції, дезінсекції та дератизації об'єктів птахівництва. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0813-07>
12. Інструкція з профілактики та ліквідації колібактеріозу птиці. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0784-18#Text>
13. Інструкція з профілактики та ліквідації псевдомонозу птиці. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1188-09#Text>
14. Інструкція з профілактики та ліквідації сальмонельозу птиці. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1344-16#Text>
15. Інструкція з профілактики та ліквідації стрептококозу птиці. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0981-10#Text>
16. Інструкція з профілактики та ліквідації стафілококозу птиці. Доступно: <https://ips.ligazon.net/document/RE16600>
17. Правила передзабійного ветеринарного огляду тварин і ветеринарно-санітарної експертизи м'яса та м'ясних продуктів тваринництва. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0524-02#Text>
18. Птахівничі підприємства. ВНТП – АВПК – 04.05. Доступно: https://lugdps.gov.ua/images/bezpechnist_veterynariya/Pidpryyemstva-ptakhivnytstva-VNTP-APK-04.05.pdf
19. Протиєпізоотичні заходи в тваринництві: підручник / В.Ю. Кассіч, О.І. Касяненко – Суми: ФОП Цьома С.П., 2024. – 258 с. (Затверджено Вченою радою СНАУ, Протокол № 6 від « 04» листопада 2022 року).
20. Ветеринарне забезпечення громадського здоров'я: підручник / О.І. Касяненко, – Одеса, Олді+, 2024. – 144 с. бібл. 10. (Затверджено Вченою радою СНАУ, Протокол № 18 від « 29» травня 2023 року).
21. Ветеринарні технології профілактики інфекційних хвороб тварин: підручник / В.Ю. Кассіч, О.І. Касяненко, Г.І. Ребенко, С.М. Касяненко – Суми: ФОП Цьома С.П., 2024. – 280 с. бібл. 10. (Затверджено Вченою радою СНАУ, Протокол № 10 від « 27» лютого 2024 року).
22. Спеціальна епізоотологія: підручник / А.Ф. Каришева, – Київ: Вища освіта, 2002, 701
23. Кассіч В.Ю. Епізоотологія та інфекційні хвороби. Спеціальна епізоотологія. «Боротьба з зоонозами як основа біологічної безпеки України». Методичний посібник для студентів з спеціальностей 211 – «Ветеринарна медицина», 212 – «Ветеринарна гігієна та експертиза». Освітній ступінь: магістр. Суми, 2020.
24. Патологоанатомічний розтин тварин: підручник / Г. А. Зон, М. В. Скрипка, Л. Б. Івановська. ; під ред. Г.А. Зона. – Донецьк : ПП Глазунов Р.О., 2009. – 189 с.
25. Кассіч В.Ю., Ребенко Г.І. Антимікробна терапія при інфекційних захворюваннях тварин:

навчальний посібник. Суми. 2013. 50 с.

26. Ветеринарна фармакологія. Імунобіологічні препарати. Правила використання: навчальний посібник / О.С. Кистерна, Г.І. Ребенко – Суми: СНАУ, 2020. –160 с.

27. Інфекційні хвороби птиці: підручник для магістрів ветеринарної медицини / Л.Є. Корнієнко, Л.І. Наливайко, Л.А. Дудников та ін.; За ред. Л.Є. Корнієнка. – Біла Церква, 2011. – 520 с.

28. Хвороби птиці: навч. посібник / А.В. Березовський, ВВ. Герман, Т.І. Фотіна, Г.А. Фотіна – Київ : ТОВ ДІА, 2012. – 328 с.

Методичне забезпечення

1. Касяненко О.І. Охорона здоров'я тварин. Методичні вказівки для самостійної роботи для студентів ФВМ, спеціальність 211 «Ветеринарна медицина» освітнього ступеня «магістр»/ Суми, 2022 рік, 24 с.

2. Касяненко О.І. Зоонози домашніх тварин. Методичні вказівки щодо проведення лабораторно-практичних занять та самостійної роботи для студентів ФВМ, спеціальність 211 «Ветеринарна медицина» освітнього ступеня «магістр»/ Суми, 2022 р., 29 с.

3. Головка А.М. та ін (2020). Методичні рекомендації з визначення віруліцидної активності та контролю дезінфікуючих засобів у ветеринарній галузі. *Методичні рекомендації*, 32.

4. Литвиненко В.М. Вакцинопрофілактика захворювань птахів. Навчальний посібник, 2016.

5. Кассіч В.Ю., Ребенко Г.І. Антимікробна терапія при інфекційних захворюваннях тварин. Навчальний посібник. - Суми, 2013 рік - 50 с.

Додаткові джерела

Сторінка Департаменту безпечності харчових продуктів та ветеринарії:

http://www.consumer.gov.ua/ContentPages/Pro_Departament/51/

Сайт МЕБ : <http://www.oie.int/>

Сайт Держпродспоживслужби <http://www.consumer.gov.ua>